

קדושת השבת

יו"ל ע"י תלמידי כ"ה ח' בת"ת "קדושת לוי" בית שמש

הדל"ג 6:58

מוצ"ש 8:17

ר"ת 8:52

חובבים לפי שעת ק"ן
פרקי אבות: פרק ד'

פרשת בחוקותי אייר תשס"ח שנה ב' עלון מס' 26

דבר המערכת

אם בחוקותי תלכו (כו ג)

שםיו "עמלים" נמורה (רש"י)

באחד הימים הלך הגאון הצדיק רבי עקיבא איגר זיע"א בשוק בעירו פוזן כדי לבדוק את כשרות החנויות והנה הוא עוצר בחנות הירקות של ידידו מילדות ומברך אותו לשלום תוך כדי שמצלצל באוזניו קולו של חבירו כשהוא מכריז על סחורתו: "עגבניות בזלוטי מלפפונים ב2 זלוטי" וכך הלאה חבירו נענה לו בראשו לשלום והרבי המשיך הלאה בדרכו והנה פתאום קורא הירקן לר' עקיבא איגר ואומר לו עקיבא ידידי סור נא לחנותי רגע, אני רוצה לשאול אותך שאלה !! ר' עקיבא הסתובב ופנה לחנות ושאל את חבירו בסבלנות מה ברצונך לשאול? אמר לו הירקן אני רוצה שתתן את תמיהתי הגדולה מזה שנים הרי שנינו למדנו באותו תלמוד תורה ובאותה כ"ה ושנינו היינו ממצוייני הכ"ה המתמידים הגדולים שנינו ידענו תמיד בסביבות 100 והיינו החרוצים של הכ"ה אמר לו הרבי: באמת כך היה אתה צודק!! ועל כן תמיהתי גדולה מאוד נענה הירקן מדוע אתה גדלת רבי ענק כזה שכל העולם מזדעזע כשמוע שמך "הגאון רבי עקיבא איגר" ואילו אני גדלתי מוכר ירקות בשוק, אדם פשוט לגמרי איך זה יתכן?? אמר לו ר' עקיבא אסביר לך ידידי היקר אתה באמת למדת כמוני והיית אפילו יותר מצליח ממני בלימודים, אך תנסה להיזכר מה היה בכתה ב 5 דקות האחרונות של סדר הלימוד בבוקר ובערב כבר היתה עייף מהלימודים וכבר לא למדת ב 5 דקות אלו כי כבר הולכים הביתה עוד מעט, בחגים ובמועדים לא למדת הרבה כי אין רבי ואין לימודים בת"ת אבל אני למדתי כל הזמן בכל עת ובכל שעה תמיד בלי תירוצים מצאתי זמן לעמול בתורה וכשעמלים בתורה בלי הרף ובלי עייפות אפשר ליגדול גאון וכשחושבים שלא צריך הרבה להתאמץ ובכל תירוץ קל לא עמלים בתורה אלו התוצאות!!

אשרי מי שגדול בתורה ועמלו בתורה

גוט שבת
המערכת

פנינים יקרים

אם בחוקותי תלכו (כו ג)

בגימטרי' עמלים דברי תורה סמך אם בחקתי לשבת ועבודה זרה לומר ששקולים הם ככל המצוות והחוקים ועוד סמך שבת ל"ונתתי גשמים בעיתם" דהיינו בלילי שבתות. אם בחוקתי תלכו ר"ת אבות תלכו בדרכי אבות. בחוקתי תלכו היא היראה וכתוב יראת ה' היא אוצרו אם תמלאו את אותרותי אמלא אוצרותיכם יפתח ה' את אוצרו הטוב.

(בעל הטורים)

אם בחוקותי תלכו (כו ג)

בחוקותי תלכו" פירשה אל תעמדו במקום אחד בעבודת ה' יבתרך כי אם "תלכו" תתקדמו בלי סוף ותעלו ממדרגה למדרגה... כיוצא בזה העיר ר' משה מקובין ביחס למאמר חז"ל "בדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו מכיון שכך הרי צריך ללכת ולא לעמוד במקום אחד.

(ר' שמואל משינובה)

ואולך אתכם קוממיות (כו יג)

בקומה זקופה (רש"י)

אם כוונת רש"י בקומה זקופה, הרי אמרו חז"ל שכל ההולך בקומה זקופה (רש"י) דוחק את רגלי השכינה? אלא הכוונה לקומת הנפש שתהא זקופה שכן קומת האדם זקופה בעוד שקומת בהמה כפופה היא ואדם שנוהג כמעטה בהמה גם קומת נפשו כפופה והברכה שתהיו בבחינת אדם שקומת נפשו זקופה ולא כבהמה בצורת אדם

(ר' משה מקובין)

יומא דנישמתא

הגה"ק ר' זרח איידלויץ זי"ע בעמח"ס 'אור לישרים'

י"ב אייר תק"מ

הרה"ק ר' זרח איידלויץ זצ"ל נולד בשנת תפ"ה בעיר פראג לאביו מו"ה מאיר ז"ל אבא אביו לא זכה לגדלו כי בעודו קטן נתייתם מאביו ונשארו רק אם אמו. בהיותו יתום קטן נתרחם עליו הגאון המפורסם ר' יונתן אייבשיץ זצ"ל וחינכו עד שיצא ממנו האור לישרים.

גליון מוגדל ומורחב לרגל יומא דהילולא רבא של התנא האלוקי ר' שמעון בר יוחאי זיעוכי"א ביום ח"י אייר ל"ג בעומר

ימי היין

מכן פתח ר"ש ישיבה בצידון ואפי' כשנתפס רבו לבית הסהר בא ללמוד עמו תורה ור"ע אהב את רשב"י עד מאוד עד שקראו "בני" ר"ש חיבר את הספרים הק' ספרי מדרש על במדבר ודברים ומכילתא מדרש על ספר שמות אך ביחוד נודע הספר "הזוהר הקדוש" שמסר ביום מותו והוא סתרי תורה מסולאים מפז והוא אחד הסיבות שאנו שמחים ביום לג בעומר על שנגלה לעם ישראל עוד חלק בתורה וגם תקן הוא ותלמידיו את "האידרא רבא קדישא".

התנא האלוקי רשב"י נולד כחמישים שנה לאחר חורבן בית שני שנולד בחש השבועות יום שנתנה בו תרה לישראל אביו הצדיק היה מגדולי הדור עשיר ונכבד ומקורב למלכות והיה משבט המלכים יהודה ואמו הצדקנית שרה הייתה ג"כ מזרע הנשיאים ונכדת הלל הזקן ע"ה והתנא ר' שמעון נפטר ביום ח"י באייר לג בעומר שנת ג' אלפים תתק"כ.

ר' שמעון למד אצל רבותיו התנאים ר' יהושע ור' יהודה בן בבא והוא סמך את רשב"י ומיד לאחר נשואיו נסע לב"ב לר' עקיבא ולמד שם שלש עשרה שנה בלי לחזור לביתו ולאחר

רמזים על רשב"י

אדם ובהמה תושיע ה' בגימטריא רבי שמעון בר יואחי = 915.
וגם ידיד נפש אב הרחמן בגימטריא רבי שמעון בר יואחי = 764.
ועל ידי זה יושפע שפע רב בכל העולמות ר"ת רשב"י.

ר' שמעון בר יוחאי הבטיח של תשכה תורה מישראל על ידו שנאמר כי לא תשכה מפי זרעו ס"ת של יוחאי שע"י זרעו של יוחאי לא תשכה וכבת בספר הזוהר הק' "בהאי חיבורא דאיהו ספר הזוהר יפקון מן גלותא".

כתוב בתהילים שתולים בבית ה' עם י' שהו"א ר"ת שמעון בר יוחאי אנו מבקשים מהשי"ת ששתולים בבית ה' בחצרות אלוקינו "יפריחו" ויזרחו בתוכנו.

נפלאות רשב"י

רשב"י משכין שלום בין איש לאשתו

ואני מברך אתכם שיהיה לכם בן זכר וכך היה ונשאו ונולד להם בן בזכות התנא רשב"י.
ביום ל"ג בעומר נפטר ג"כ ר' יצחק שקבור בפתח הציון בצד ימין ויש הרבה שטועים שקבור שם ר' יצחק נפחא אבל האר"י הק' גלה את מקום קבורתו של רשב"י וכן של ר' יצחק תלמידו של רשב"י.
עיקר השמחה שאנו שמחים ביום זה הוא שפסקו תלמידי ר' עקיבא למות מפני שלא נהגו כבוד זה לזה ח"ו לא שרבו ביניהם אלא שלא נזהרו דים בכבוד חבריהם ק"ו ב"ב שך ק"ו שצריך להיזהר שלא לריב עם חבר.
ויה"ר שבזכות כל התנאים יבוא משיח צדקינו במהרה בימינו, אמן.

בעיר צידון גר זוג אחד אחר שעברו עליהם עשר שנים מנישואיהם ולא נפקדו בבנים רצו להתגרש והלכו לרשב"י לשאול בעצתו ואמר להם כמו שנישואיכם היה בסעודה ובשמחה כך תעשו כשתתגרשו וכך עשו, באמצע המשתה אמר הבעל לאשתו התבוננו נא בביתי ותקחי את כל מה שתרצי חשבה מה לעשות ונפל לה, לקחה יין חזק ונתנה לבעלה שישתה – ושתה ונפל עליו תרדמה גדולה הלכה האשה ואמרה לכמה אנשים שישאו את בעלה עם המטה לבית אביה למחרת בבוקר כאשר פג יינו מעליו התעורר ושאל איפה אני נמצא? השיבה לו אשתו האם אינך זוכר שאמרת לי שאני יכולה לקחת מה שאני רוצה אז לקחתי את מה שאהוב עלי ביותר אז הלכו לר' שמעון ואמר להם תנשאו עוד פעם

רשב"י מלומד בניסים

חושש שיאונה רע לבנו רבי אלעזר אצל המלכות אמר להם רבי יוסי: אני אלך, כי חוששני פן יעניש רבי שמעון בן יוחאי לבני מפני גדלותו הרבה של רבי שמעון שלא היה יכול להבין את אלו שאין מתנהגים בדרגה הגבוהה כמו שלו, ובדבר זה אני מתיירא יותר מאשר מפחד האויבים: קיבל עליו רבי שמעון בר יוחאי שלא יענישנו לרבי אלעזר.

בדרך הזדמן להם שד שבא לעזור להם בשליחותם, ובכה רבי שמעון ואמר: שפחה של בית אבא (הגר) נזדמן לה מלאך ג' פעמים, ואני אפילו לא פעם אחת אלא שד? אבל מכל מקום שיבוא. בינתיים אותו שד שנקרא בשם בן תמליון נכנס בבתו של הקיסר, ולא היו יכולים טובי הרופאים למצוא תרופה למחלתה, והיתה צועקת הביאו לי את רבי שמעון בר יוחאי כשהגיע רשב"י לארמון הקיסר שלח לפרסם שהגיע מומחה גדול לענייני רפואה. שלחו לקרוא לו ולא רצה לבוא, והוא ביקש שהמלך יבוא לפניו. בא המלך לפניו, עמד רשב"י ואמר "צא בן תמליון", ויצא השד, וביציאתו נשברו זכוכיות. התעוררה בת המלך והתחילה לדבר כאחד האדם כאילו לא ארע דבר, שמח המלך מאוד ונתן רשות לרשב"י להכנס לאוצרותיו וליטול מה שרוצה נכנס רשב"י ומצא את האגרת החתומה עם הגזרות על היהודים וקרעוה, וכך נתבטלו הגזרות מעל ישראל.

פעם גזרה מלכות רומי על ישראל שלא יקיימו כמה מצוות, והיה לישראל צער גדול. מה עשו? שלחו לרומי אדם פיקח ששמו רבי ראובן בן אסטרוכלי, והוא גילח את שערותיו והתלבש כאחד הכומרים הרומאים ובא לפניהם ושאל אותם: מה גזרתם על ישראל? אמרו לו: שלא ישמרו שבת. אמר להם טפשים אתם! האם האויבים צריכים להיות עשירים או עניים? אמרו לו עניים, אמר להם אם כך תבטלו את הגזרה שיוכלו לחזור ולכלות את ממונם על השבת, וביטלו את הגזרה.

אמר להם מה עוד גזרתם על ישראל אמרו כך וכך גזרנו וגם על כך התוכח עמהם והוכיח להם שלרעת ישראל צריך לבטל את הגזרה וכך על כל הגזרות והם ביטלו את כל הגזרות.

לאחר זמן הם גילו את ה"תרמית" שעשה רבי ראובן ושהוא יהודי, וכל מטרתו היתה לבטל הגזרות מישראל עמדו והחזירו את כל הגזרות.

אמרו החכמים: מי ילך ויבטל את הגזרות? ילך רבי שמעון בן יוחאי, שהוא מלומד בנסים שנעשו לו נסים במערה. ומי ילך עמו? רבי אלעזר בר רבי יוסי. אמר להם רבי יוסי אביו של רבי אלעזר: אילו היה אבי, שקראו לו אבא חלפתא קיים – הייתם אומרים לו תן בנך להריגה? כך אין אתם יכולין לומר לי שאתן בני להריגה אמר רבי שמעון: אילו היה אבי, יוחאי קיים – הייתם אומרים לו תן בנך להריגה? כי רבי שמעון סבר שרבי יוסי

תורתו מגן לנו הוא מאירת עינינו הוא ימליץ טוב בעדינו אדונינו בר יוחאי

ראשית חכמה יראת ה'

אם בחוקותי תלכו ואת מצותי תשמרו שתהיו עמלים בתורה (רש"י)

כשאדם נכנס לפני המלך לבקש ממנו בקשה, הריהו עומד לפניו באימה וביראה, אולם כשנכנס בעל מלאכה לארמון המלך לעשות שם מלאכה כל שהיא, הרי הוא נוהג כמנהגו ועושה את מלאכתו כמו שצריך בלי לרעוד ולפחד מהמלך, שכן אם יהיה עליו לעשותה מתוך הכנעה ואימה כיאות לפני המלך הרי הוא לא יוכל לעבוד ולהוציא עבודה נאה מתחת ידיו וכן הדברים אמורים לגבי התורה, אם אדם מקדיש את כל עתותיו רק לעסק התורה, הרי הוא עושה את מלאכת השי"ת ויכול לנהוג מנהג חרות כמו שאמרו חז"ל "אין לך בן חורין אלא מי שעוסק בתורה" אבל אם אדם עוסק בעניני העולם, אף שהוא עושה אותם לשם שמים, הרי עליו לנהוג זהירות יתירה ולהיות שרוי תדיר במורא, שלא יתכוון להנאתו האישית וכן צריך לעמול הרבה מאוד כדי שיהיו מעשיו כשרים באמת.

וזו הפירוש "שתהיו עמלים" אם אתם עמלים בעניני העולם הזה אתם צריכים לעבוד קשה שזה יהיה "בתורה" על פי התורה "אז יעדע מעשה זאל זיין תורה-דיג".

(ר' משה לייב מסאסוב)

משל ונמשל לרגל סיום מבצע תפילה

בעל ה"אהבת ישראל" זיע"א המשיל משל על תפילה בציבור למה הדבר דומה, למלך אדיר ומפורסם שערך משתה גדול ביום הולדתו והזמין כל בני מלכותו לסעודה הגדולה ולרגל זאת התאספו לסעודה שרים גדולים נכבדים וחשובים וכל אחד מהם הביא למלך מתנה גדולה ויקרה מעוטר בכסף וזהב ומרגליות ואבנים טובים כמו שמתאים להביא למלך הרם. אך היו אנשים פשוטים יותר שאין ידם משגת להביא מתנות יקרות כאלו הראויות להגיש לפני המלך הגדול. מה עשו? השתתפו יחד עשרה אנשים או יותר וביחד היה ביכלתם להביא מתנה משותפת הגונה כיאות לפני המלך. והנמשל כשאנו עומדים בתפילה וע"י התפילה אנו עושים כתר למלך מלכי המלכים הקב"ה נמצא שהצדיקים הגדולים אפי' כשהם מתפללים ביחידות יכולים להכין להקב"ה בזאת עטרה נאה כראוי לו כביכול, אך אנחנו פשוטי עם מוכרחים לקחת שותפים עשר אנשים או יותר להכין הכתר למלך מלכי המלכים הקב"ה.

לחידודא

כמה פעמים כתוב בתורה
משה, ולמה?

שם המחבר

אדון עולם?

שאלה להלכה

מתי צריך לענות אמן בלחש?

תשובות לעלון 25

לחידודא

אין תנא או אמורא, ורמז לזה
'ממשה עד משה לא קם כמשה'.

שם המחבר

רבי יהודה החסיד.

שאלה להלכה

1. אם דג טהור בלע דג טמא
ואפי' פולטו. 2. תולעת בתוך
הפרי שלא יצא לאויר העולם. 3.
דבורה בתוך הדבש נשרף לדבש
ונעשה כדבש עצמו.

מערכת "קדושת השבת"

שע"י תלמוד תורה "קדושת לוי"
ע"ש הרה"ק מברדיטשוב זיע"א
רחוב רבי מאיר בעל הנס 8 בית שמש
טלפון: 02-9921057 פקס: 02-9921058

© כל הזכויות שמורות

נא לשמור על קדושת הגליון

סיפור בהמשכים

הרבי לא טעה

פרק 3

תקציר: הפריץ שישלח מפקדונו (ומביתו את ר' לייב שבושש לשלם חובתו ר' לייב מכין את עצמו לדרך ל...

ר' לייב התיישב בכבוד על עגלתו והחל בנסיעה פניו היו מועדות לצבי הירש, צבי הירש כמו ששמו מעיד עליו היינו יהודי וצבי הירש הוא מנהל משק ביתו של הרוזן ובוודאי כשישמע שיהודי נתון בצרה מיד יעזור לו ויוכל להיות הרהר ר' לייב שבין צבי הירש לפריץ ישנם קשרים טובים והפריץ ישמע לצבי הירש ביותר, ואולי מכאן תגיע הישועה, ויהיה צבי הירש שליחו של הקב"ה לישועתו והצלתו?

בין כך ובין כך מצא ר' לייב מיועדינו את עצמו בפתח ביתו של צבי הירש מנהל הבית וכפי שנתבקש ר' לייב נתגלה צבי הירש כיהודי חס ולבבי ובנעימות לחץ את ידו של ר' לייב והציע לו שתיה ומזונות אך מוחו של ר' לייב לא היה פנוי לכל אלו וכי איך יוכל כשהא שקוע ביוגן לחשוב בכלל על דבר ים זוטרים ר' לייב ביקש ממארחו החביב לשבת ולהאזין לסיפורו: ר' לייב החל לפרוק לפני צבי הירש את כל המעיק על ליבו בצבעים חיים תיאר את פונדקו השוקק והמלא איך הייתה הפרוטה מצויה בכיסו ואיך שילם לפריץ את חובותיו בזמן אחד עבר לחלק ההווה איך נראה הפונדק בשממנו את הדרכים את העבודות איך שאין לו אפי' פרוטה שחוקה וכל שכן שאינו יכול לשלם לרוזן את חובו ההולך ותופח "אנא שאתה תלך לרוזן ותספר לו ותדבר על ליבו אולי לך ישמע יותר ממני וגם הגד לו שאם חכה ויאריך את אפו עד שאתאושש הרי שגם הוא ירויח מזה" אמר ר' לייב בשטף צבי הירש הקשיב לר' לייב ולמה שהוא אך בסופו נענה את ראשו ימינה ושמאלה בחוסר אונים מוחלט ובהשתתפות בצער אין לי אפשרות לעזור לך" לחש לר' לייב בשקט בשקט.

למה לא?! עקד' לייב מנהמת ליבו הדואג האם גם תקוותו האחרונה שנתלה עליה כל כך תתנפץ לרסיסים מול עיניו הכלו.

המשך יבוא בע"ה...